

Espoon Tapiola on suurten uudistusten edessä.

Kaupungistumisen haasteena on saada aikaan parempaa vähemmällä ja päästä lähemmäksi kestäväää ja ihmiskeskeistä palveluyhteiskuntaa. Toisaalta ratkaisuja pyritään luomaan yhdessä kaikkien alueen toimijoiden kanssa. Tämä tapahtuu hyödyntäen eri osapuolten osaamista ja näkemyksiä verkostomaisesti ja tiivistämällä yhteistyötä sekä avoimuutta osin kasvavan digitaalisuuden sekä uudenlaisten yhteiskehittely- ja demonstraatioalustojen avulla.

RAKENTAMISEN STRATEGISEN huippuosaamiskeskusten RYM Oy:n ja Tekesin Energizing Urban Ecosystems -ohjelmaa kiteyttää yksi sen tavoitteista: rakennetun ympäristön koko elinkaarelle synnytetään keskitetysti maailmanluokan osaamista monialaisen ja monitieteellisen huippututkimuksen avulla. Ajatus monien rakennetun ympäristön alan toimijoiden aidosta yhteistyöstä alueellisessa suunnittelussa ja kehittämisessä on tuottanut uudenlaisia yhteistyön tapoja, joita yhdistää tuttu alue.

Toimijoina hankkeessa ovat mm. Rakennetun ympäristön strategisen huippuosaamisen keskittymä Rym Oy, Tekes, Aalto-yliopistokiinteistöt Oy, Adminotech Oy, DigiEcoCity Oy, Fortum Oyj, Espoon kaupunki, Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY), Kemira Oyj, KONE Oyj, Ramboll Finland Oy, SRV Yhtiöt Oyj yhdessä muutaman tutkimuslaitoksen ja korkeakoulun kanssa.

Monialaisesti ratkaisuja kaupungistumiseen

Hannu Hyyppä, Marika Ahlavo, Markku Markkula,
Lars Miikki, Juha Hyyppä, Pentti Launonen

Hannu Hyyppä ja Marika Ahlavo

Mindsetin muutos vaatii kyseenalaistamista.

ONKO MAHDOLLISTA TEHDÄ T3-ALUEESTA YKSI MAAILMAN JOHTAVISTA INNOVAATIOKESKITTYMISTÄ?

Ohjelma yhdessä monen muun hankkeen kanssa muokkaa T3-alueesta (Otaniemi–Keilaniemi–Tapiola) ainutlaatuisen korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten, yritysten sekä julkisen ja kolmannen sektorin toiminta- ja kehitysympäristön. Ohjelma luo erinomaiset edellytykset kehittää tulevaisuuden rakennettuja ympäristöjä uutta liiketoimintaa synnyttäen. T3-alue tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden toteuttaa innovatiivinen, kestävä ja kansainvälisesti houkutteleva elin- ja työympäristö.

Espoon linjausten mukaan aluetta kehitetään määrätietoisesti myös uusien tuotteiden, palvelujen ja uusimman tiedon sekä innovaatioiden kehitys- ja demonstraatioympäristönä. Ohjelmassa keskeisin panostus liittyy erilaisten demonstraatiohankkeiden toteutukseen, jolloin toteutetaan tulevaisuuden innovatiivisia ratkaisuja ja palvelukonsepteja uusinta tietoa ja teknologiaa hyödyntäen.

HANKKEEN AIHEALUEET OVAT LAAJAT

Hanke on kytköksissä Suomen tavoitteisiin olla merkittävä toimija EU 2020 -strategian tavoitteiden toteuttamisessa. Lähtökohtana on saavuttaa pioneerin rooli useissa yhteiskunnallisissa muutostavoitteissa.

Hankkeen ydintoimintaa on kansainvälistä huipputasoa oleva tutkimus, joka perustuu Aalto-yliopiston ja sen kumppanuuksien huipputason tutkimustoimintaan ja kyvykkyyksiin. Tutkimus ja käytännön demonstraatiot liittyvät seuraaviin laajoihin osa-alueisiin: Espoo innovaatioekosysteeminä ja testialustana, alue yrityksiä houkuttelevana yhteisönä, alueellinen tietomallintaminen, visualisoitu virtuaalitodellisuus, älykäs kaupunki, alueen tilat ja toimintavirrat, ekosysteemin johtaminen sekä yhteiskunnalliset innovaatiot.

KOKEILEMINEN JA KÄYTTÄJIEN MUKAAN OTTAMINEN TÄRKEÄÄ

Yhteisenä tavoitteena on luoda Suomeen kaupunkisuunnitteluun ja -kehittämiseen monitieteinen huippuosaamisen keskittymä. Kansainvälisesti katsottuna alue on Helsingin metropolialue Suo-

messä. Euroopassa harva yhteistyökumppani tuntee Suomea niin hyvin, että kansainvälisesti vielä voitaisiin puhua kansainvälisestä innovaatiokeskittymästä.

EUE-hankkeessa suomalaiset asiantuntijat toimivat yhteisen teeman ympärillä kuitenkin itsenäisinä toimijaryhminään. Kansainvälisesti on helpompaa puhua yhdestä hankkeesta, vaikka hankkeen sisällä on kymmeniä osahankkeita. Uuden toimintatavan ja innovaatioiden lisäksi hankkeessa hyödynnetään soveltuvia kansainvälisistä teorioista ja toimintatapoja. Kokeileminen ja käyttäjien mukaanottaminen on tärkeä osa EUE-tutkimusta. Sanasto hankkeen sisällä muotoutuu omanlaisekseen: "ekosysteemi, boundary objects, HUBit, majakat" ovat tuttuja hankkeessa toimiville. Sanasto muokkautuu hiljalleen toimijoiden keskuudessa. Englanninkielisille sanoille pyritään löytämään vastineita suomen kielestä.

MONEN TOIMIJAN YHTEISPELIÄ

Tasavertaisten toimijoiden yhteishankkeessa menestys rakentuu yhteistoiminnalle ja luottamuksen rakentamiselle. Hanke vaatii aktiivista johtamista koko ajan sekä toimijoiden omistajuutta tavoiteltavasta lopputuloksesta, hankkeet eivät organisoidu itsestään vaan vaativat tukea ja fasilitoitinta – prosessi on yhtä tärkeä kuin lopputulos. Yhteistoiminta vaatii myös tulosten aktiivista jakamista yhteisissä työpajoissa, tulos- ja demopäivissä sekä yhdessä kehittämistä, yhteisen kulttuurin ja toimintatapojen sekä työkalujen rakentamista. Säännöllinen tulosten peilaaminen tavoiteltavaan lopputulokseen edistää yhdessä oppimista sekä innovaatioiden kehittämistä yli osahankkeiden. Etukäteen sovitulla tulosten hyödyntämisoikeuksilla mahdollistetaan tulosten hyödyntäminen ja synergioiden löytäminen. Yhteistoiminta vaatii

kyvykkyyksien rakentamista niin henkilö-, organisaatio- kuin verkostotasolla.

YHTEISTYÖVERKOSTOISSA TIETO JALOSTUU

Hankkeen toimijat lähestyvät ratkaisukeskeisesti alueella suunnittelun alla olevia kohteita. Uudenlainen ajattelutapa yhteisen hankkeen siivittämänä on jo tuonut tulosta toimijoille. Kaupungin yhteistyöverkosto on vahvistunut yliopistossa tuotetun tiedon hyödyntäjänä. Partneriyritykset ovat hyödyntäneet uusinta tutkimustietoa ydintoimintaansa. Virtuaaliympäristöjen kehittämistyössä on päästy eteenpäin yritysten ja tutkijoiden yhteistyöllä. Akateemisen tutkimuksen yhtenä tärkeänä tavoitteena on tuottaa julkaisuja ja tutkintoja. Yhteinen kehittämisen tila Urban Mill yhdistää tekijöitä.

Yhteistoiminnassa yrityksen ja yliopiston eri tutkijoiden välillä uuden oppimista ei voi estää. Hankkeessa työskentelevät tutkijat tekevät jatko-opintojaan ja saavat aitoja yritysten ongelmia ratkaistavikseen. Espoossa korkeakoulujen ja yliopiston yhteistyömahdollisuuksia on jatkuvasti tarkasteltu uudenaikaisesta tulevaisuuteen suuntaavan yhteistyön kautta. Yhteistä säveltä ja tapaa toimia etsitään jatkuvasti, mutta toimintaan mukaan heittäytymällä on saavutettu positiivisia tuloksia.

T3-alueella vanha ja uusi suunnittelu kohtaavat.

Hannu Hyypää